ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՏԱՐԻ—ԹՎԻ—1470—ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ—4—ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ—1873

ԳԱՆՁԱՆՔ

Տարեկան գին Ս. Պոլսոյ համար 180 գր.
» Գաւառաց » 140 գր.
Արտասահման Ս. Պոլսոյ » 90 գր.
» Գաւառաց » 80 գր.
Իւրաքանչիւր թերթի գին 50 փարա.
Յանձնուելիք առաջ մէկ անգամի համար 3 գրուշ. երկու անգամի համար 2 գրուշ. տունի անդամներու համար դառ առէարկութիւն կայ։

ԱՐԱՐԱՏ

ԼՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԳԻՆԱՅՆԴԱՐՁԱԿ

Գրուբն գացած լրագրաց համար ծախքը խմբագրութիւնն կրայ։

Լրագրոյս վերարերեալ նամակներ կամ որ եւ իցէ գրութիւն խմբագիր—Տնօրէնին ղրկելի է, Գալատիոյ, Զինեալի խան, Մասիսի գրասենեակը։

Հայերու ծախքը չվճարուած նամակ չընդունուիր։

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 4 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Փարիզ 12 դեկտ.

Օմալի դուքսն այս առաւօտ Ալսասն զնաց իրեն յանձնուած զօրաց հրամանատարութիւնը ձեռք առնելու։

Վաշինկթըն 12 դեկտ.

Քաղաքի կառավարիչը կը ծանուցանէ քնակչաց թէ Մասրիսի կառավարութիւնն հրամայած է Ղիրմինիսու յոդենաւն Ամերիկայի կառավարութեան յանձնելու, հետեւապէս պէտք է որ այս հրամանին հնազանդին։

Լոնտրա 12 դեկտ.

Պարոն Ռէսմիր առաւ կը հաղորդէ այն գրացը թէ Պարսից կառավարութեան հետ ստորագրած պայմանները չէ կրցած կատարել։ Ընդհակառակն կը տնդէ թէ իր յանձն առած պայմանները հիւրիւ և կիսատ կիսաշկատարած է։

Պարսկաստանի դեսպան Մելքոն խան երէկ Լոնտրա հասաւ։

Վիէննա 12 դեկտ.

Պօրտային ՀՂ ամէն արտէլներն ընդհանրապէս կինան։

Փարիզ 12 դեկտ.

Կը հաւատան թէ Պազէն մարաշխատ իրեն բռնադրութեան տեսի ընարեր է ՍՀԷՆ—Մարկիրի կղզին։

Քրակիւժէվոց 12 դեկտ.

Պատերազմական գործոց նախարարը ցաւ կը յայտնէ քանի մը տիկին գրաւի խարդախութիւն գործուած ըլլալուն վրայ։

Փարիզ 13 դեկտ.

Երեք դատաւոր կողմէ երէկ եղած ընտրութեանց մէջ քուէից մեծագոյն մասը չորս Հանրապետականք ստացան։

Նիս Երէց 12 դեկտ.

Կրեսմոնանայ Ժողովը 4 միլիոն յատկացուց Ժողովին զօրութիւնը։ Եղոյ եղաւ համար։

Լա Հէյ 13 դեկտ.

Գաղիսանութեանց նախարարը լուր առաւ թէ մեր զօրքերն յաջողութեամբ ցամաք ելեր են Աշինի առջև թշնամին կրակին ներքև։

Պէրն 13 դեկտ.

Պոլին միջին կենդանին փոխ կառավարութիւնը դեսպանական յարաբերութիւնները խզեց Վրսիոնի հետ, և հետեւապէս Պոլին նոյնպէս ճանչնց։

Փարիզ 12 դեկտ.

Պազէն մարաշխատ Մաք—Մահոն մարաշխատին նամակ մը գրեց, որոյ մէջ կը ասէ թէ պետական նիստաւորներն իր պատին յաղթեց, և թէ իր կեանքը ինարհեալ ինդիրը՝ զոր իր պատուիրներն ստորագրեցին, իր պատիւը կ'ապահովէ։

Լոնտրա 13 դեկտ.

Օսմ. Գոնս. 46 1/2
փակ 1865 65
» 1869 36 3/8
» 1871 60 1/2
» 1872 78 3/4
Անգլ. Գոնս. 92 3/16

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Արդէն եղած ծանուցմանց համեմատ, ուրբաթ իրիկուն մայրաքաղաքս Պարսկական դեսպանատունը չբաղեց պարահանդէս մը տրուեցաւ, որ առաջինը կը համարուի Պոլսոյ մէջ։

Տէրութեան բոլոր նախարարներն ու բարձրաստիճան պաշտօնատարաց մեծ մասը, ռազմական դեսպանները մեծ մասը, ինչպէս նաև բազմաթիւ նշանաւոր անձինք ներկայ էին։ Կէս գիշերին ալ մեծածախս հաց մը տրուեցաւ։ Պ. Վալորիի ձեռքով ստորագրուած։

Ընդունելութեան պատուիներն բրաւ Ռուսիոյ դեսպանուհի ամիսին իկնատիեվ իր հանդուցեալ ամուսնոյ ազնիւ քաղաքավարութեամբ։

Բ. Դրան ստորագրին գործոց նախարարութեան հանձնարակալ խորհուրդն Մեծ. Գրիգոր էֆէնտին, որ վերջ Սուլթանին նուիրած քննութիւնները լենարա ստրուած էր, ոնցեալ շաբթու Գ. Պոլիս վերադարձաւ։

Ինչպէս որ ծանուցած էինք, Յունուց նորընտիր Մ. Պատրիարքը շաբաթ օրը վերջ Սուլթանին ներկայանալու պատիւ ունեցաւ Ցոլմա—Պահչէի պալատը։ Անկէց նոր բռնակոն կառքերով Բ. Դուռն երթալով ոտոտական պայծառութիւններն ընելէ ետեւ, հանդիսաւոր Ֆէնէրի Պատրիարքարանը դիմաց։

Այս շաբթու պարմանցի խարդախութեան գործ մ'երեւան ելաւ Ղալաթիա։

Պ. Քամարա անուն մեծ սեղանաւորին քով 8 սարիսէ ի վեր գանձապահութիւն ընող ինկլիսի անուն անձ մը՝ վերջին օրերս յիշեալ սեղանաւորին կեղծ առորագրութեամբ երկու սուտ փոխանակագիր ծախելով, մէկը 15000, և միւսը 600 ֆրանքի, դիպուածով մ'այս խարդախութիւնը յայտնուեցաւ, և Պ. Քամարա քննութեան ձեռնարկելով, 35000 ֆրանքի և 1500 լիրայի ուրիշ խարդախութիւններ ալ գտաւ է, կրսուի։

Ցանցառորը ուսումնասիրութեան յանձնուեցաւ։

Շաբաթ օրը Սուլթան Պայազիտի մզկիթին դուռը Պորոիկ մ'իր եղբայրն ատրճանակով զարկաւ, ոգեւորեց, և անմիջապէս բռնուեցաւ։

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ
ԷՍՀԱՄԸ ՈՒՍՈՒՑԻՉ

3 դեկտ. երկուշաբթի իրիկուն		53.30
4 դեկտ. երեքշաբթի առաւօտ		53.32
» կէս օր		54. 5
Ի Պոլիս 3 դեկտ.		
Յոսիֆեմ մէնէրայի բաժինք Անգ.	փր.	8.16
« Փոխանակութիւն »		4.30
Ի Պոյոյ Պանքային »		5. 14
Գրէսի ժէնէրալ » Օսմ.		10.28
Գրէսի Օսմբա—Թիւրք		3. 20
Սրկոմիսարիաց հին Ֆր.		120
» նոր		60 30
Փէյ. 1863	»	343
» 1865 » »		346
» 1869 » »		389
» 1872	« »	81 3/4
Թրամուէյ	Օսմ.	9.70

ԲԱՆԱՎՃԻՔ ԳՐԱՄՈՒՆ
3 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

Անգլ. Գոնս	գրուշ.	110 30
Նոր Սանտանտէր	»	87. 24
Սանտանտէր առաջ	»	89 30
Գրէսիտիս	»	51. 25
Հին Ֆրանք	»	—
Վինկոնոց	»	104 23
Պանկ	»	120 20

ԱԶԳԱՅԻՆ

Սրբազան Հաւատոյ անձերէ կիմանանք թէ այս կիրակի օրը Գեր. Յեսպապան սրբազան Մայր Եկեղեցւոյ մէջ քարոզ խօսելով յայտներ է թէ խրիմեան սրբազան կարեւոր ծառայութիւններ մատուցած է ազգին, և թէ անոր դէմ եղած չարախօսութիւններն ու յարձակումները բոլորովին անհիմն ու անիրաւ են։

Գոհ ենք որ Յեղասպահ սրբազանն այսպէս որդորտութեամբ կը կարդէ այն սակաւ աթիւ չարախօսաց լեզուները, որք անխղճարար ամէն տեսակ պարարտութիւն և նախատինք կուտեցին խեղճ խրիմեանի գլխուն վրայ։

Երանի թէ Ազգ. ընդհանուր ժողովն ալ հարկ եղած քննութիւններն ընելով, անձերն ու մեղաւորները յայտնէր ի լուր աշխարհի, որպէս զի ապագայն մէջ չարաբէր անձինք Ազգին պատիւը չպղծուէին և խաղալութիւնը չվերդուէին։

Մենք՝ իբրեւ օրագրին երեսփոխան՝ պիտի ուզէինք այս քննութիւնն ու դատաստանը, որովհետեւ անկէ կախեալ են՝ ազգին պատիւը, շահը, իրաւունքն և ապագայ անդորրութիւնը։

Գուզկունճուզ գէն անցեալ շաբթու մեղ գրուած նամակ մը, որ շաբաթ իրիկուն ձեռուընիս հասաւ, կը ծանուցանէ թէ յիշեալ գիւղին թաղխարհութիւն յատուկ պատոյ ամուսնութեամբ հրաբիրելով զիրիսեան Սրբապան, որ կիրակի և տօն օրերը Գուզկունճուզի եկեղեցին երթալու բարեհաճի, Նոյնն Սրբազնութիւնն ալ կիրակի օրը յիշեալ եկեղեցին գընդեր, և յետ աւարտման՝ Մեծապատիւ Սկրվչեանց տունը հրաւիրուելով, մեծ պատիւ եղեր է իրեն՝ ի նկատութեան դիւղին համոյն երեւելոյ։

Հետեւեալ նամակին հրատարակութիւնը կը խնդրուի մեզմէ.

1873 դեկտ. 4։

. . . Խմբագիր տէր։

Կ'խնդրեմ որ հետեւեալ տողերը ձեր ազնիւ և ապրագաւառ թերթին մէջ հրատարակելու բարեհաճիք։

Նոյեմբեր 16ին Պալատիա ընդհանուր ժողովին ներկայ գտնուող ժողովրդականք կարարեմ, որ ի սէր Աստուծոյ եւ ի սէր ճշմարտութեան՝ վայելը գան Գիւղաքաղաքացի ժամը 6ին, ինչպէս որ անուան՝ նոյնպէս վկայեն։ Որովհետեւ Աղիսի խմբագրին նպատակն ուրուցաւ որ ինքն ոչ հրամանը բրած է Մշեցիներուն որ պանակոծեն, ոչ ալ նշաններ ցոյց տուեր է որ ծեծեն-հապա Մշեցիներն իրենք իրենց կողմէն մեզ ծեծած և պանակոծած են եղեր։ Ես դարձեալ մի և նոյն խօսքը կրկնեցի, թէ այս էր անոնց կատարածը, այս էր Մշեցիներուն հրամայողը, և այս՝ Մշեցիներուն գիս ցոյց տուողը։ Այսքան ուրիշ՝ վրայ դատաւորն այսպէս բլրալուն վկայ՝ ուզեց ինչ. նոյն օրը վկայներս ներկայ չըլլալով, կարարուելիք ձեր պատուական լրագրին միջոցաւ հրատարակելով որ ներկայ գտնուող հանդիսաւորներն՝ ինչպէս որ անուան՝ այնպէս գան և վկայեն ի սէր արդարութեան։

Մուրատեան Գրիգորեան
Զաքիրոյ խանի Օտասոյ։

ՕՐԱԳՐՈՅ ԽՍՏՈՒԱՆԱՑՈՒԹԻՒՆԸ՝

. . . Խմբագիր։

Օրագրոյ՝ ինչպէս նոյնպէս և այս շարաթի ուրբ թուոյն մէջ կը կարդամք թէ ձեր Պեծատուութիւնը ինձ կոչիկ մ'առէք և երեք ոսկի ալ նուէր բրեր է՝ բան Օրագրոյ՝ ոչ սատ. Զեր Ընդ. Ժողովոյ մէջ «Պատրիարքը կու զենք» պատուոյ համար։

Օրագիր ճանկ կարծէր թէ այս բարը ինձմէ առած է, իսկ հիմա կրսէ թէ՝ ձեզմէ՝ առած է։ Պակաս պատոյի բար մը ինձմէ առած չէ, ձեզմէ առած բլլալուն ալ չեմ կրնար հաւատալ, բայց ա՛սոնց ալ որ առած բլլայ՝ գլխուս սուտ է։

Ինչպէս դուք ինձ կոչիկ առած կրնաք սեպուիլ՝ քանի որ կոչիկս սատկը ես տուած եմ, և դուք ալ երաշխաւոր եղած էիք՝ կոչիկարն ինձ անծանօթ բլլալուն համար։ Ես չեմ՝ համոզեր բնաւ այնպիսի անձ մը, որ կոչիկիս համար 3 սատկ տուած բլլայ. սակայն՝ ընդհակառակն՝ կը յիշեմ այնպիսի անձ մը՝ որ Օգսէնը Յոհաննագրութեան տարեդարձին Ներկայ գտնուելու համար անոր ոչ բալթօ մ'տուած է։ Եթէ ուրանայ Օգսէն, կապացուցանեմ։

Իսկ գալով 3 ատոյ խնդրոյն, այնքիկայ պարտք մ'է՝ զոր ունիմ ձեզի, և այսպէս համար արդէն պատասխանուիսկ մ'ալ տուած եմ ձեզ 3 ատիսէն հատուցանելու թիւրութեամբ։

Սակայն ինչ կենցիկ տարբերութիւն Օգսէն ինձմէ նուէր պարտական է։

Դրամական նեղութիւն ունենալս համար ձեզմէ փոխառութիւն եմ ընդունիր, բայց այս փոխառութիւնը կը նմանի՝ այն 5 դրշի փոխառութեան, զոր դրաս Օգսէն թօշակիցիկ մը Գուժ գաւուի . . . գինեսուն՝ երկու չեչ օրի խնդրս համար։

Այս ամենը չպիտի յոյսնէինք անշուշտ, եթէ Օղսէն չհարկադրէր մեզ յոյսնելու։ Այսանցմէ առելի նշանաւորներն ալ կան . . . զարս ուկոմոյ պիտի յոյսնեմք, եթէ Օղսէն մեզ սորվի։

3 դեկտ. 1873 ԲԱՐԹՈՂ ԲՈՒՈՒ

Ց. Գ. Յառաջիկոյ շաբաթ օրուընէ սկսեալ Արեւելեան փողը Օրագրի գիրքով 10 փարայի հրատարակելու համար ապաղ բանկան այլ և այլ պիտոյից մոռանալարարութիւնն հոգը բռնուած է մեզ այս շաբթու թերթ չհրատարակել։ ՆՈՑՆ

. . . Խմբագրատեղւոյ.

Փոշոյ հրատարակուած ՕՏ-ԷՆ Ե-ԲԵ-ԶԻ-ՆԸ՝ ՕՐԱԳՐՈՑ ԽԱՑՏԱՌԱՆՈՒԹԻՒՆԸ վերնագրով ընդարձակուած տետր 1869դ. թիւերթերնուդ մէջ։

Ինձ պիտի չէր տարբ խօսքն ընել, եթէ այդ երկու խմբագրաց Ա.—տարբի խոստակցութեանց մէջ մեր տեղն ալ խոռնուած չլլար։

Մեր բերնով 100 տեղի խոստացուած է եղեր Մ՝ մը՝ բերանք փոխելու համար։ . . .

Սո՛ւտ է փոշ, եթէ ՕՐԱԳՐԻ ԲԵԸ-ԳՈՒԱՐԱԿԱՒ հերքէ այդ խօսքը։

Սո՛ւտ է Օ-ԷԷ, եթէ յանութեամբ մի զայն հատուած առանց տարբերութեանելու։

Իսկ խնդրոյն քննութեանը գալով կըսեմք։

Դատ ճշմարիտ է որ մենք լրագրոյ լեզուով Ա.Ջ-Ն-Ի-Ն բուած երեսփոխաններէն եմք. բայց երբեւ անոնց ամենէն լեսինը՝ չեմք գիտնիր երբէք մեր տարտ կարծիքն ուներքին Հանդուրժի վարձու և կաշառոյ գործիք ընելու։

Խօսքս հրաժարակոնոց վերջին Աղդ. փաթաթ ինդիրը կ՝ուսնարկէ, յորմէ ծագումն առաւ երբեսփոխանական այդ յուսալի հերձուածը։

Հերձուածն մը, որ մեկ չատեր ժողովականութեան յատկութիւն դառնանցան, բայց մենք երբի սանձնական հանգամանքի կուսակցութիւններ նիստելի անդին չեմք անցնիր։

Մեր տեսութեամբ, հրաժարականի այդ մեծ խնդրոյն դատատանը ոչ ոքան պիտի փատաբանել և դատութիւնը վճռել։

Միթէ խրիմեանն ոչ բարեան յանդդ մը չունիցայ . . . ։

3 դեկտ. 1873 Ա. Ց. ԱՅՎԱԶԵԱՆ
Հիսար—ատրպի

Կարին 22 Նոյեմբեր 1873։

. . . Խմբագրատեղւոյ Մասիս պատուական լրագրոյն։

Վերջին օրերս 2 հատ նոյն օրինակ յայտարարութիւններ յերեան եկան առանց տարբերութիւն մը կրելու։ Երկինակը նոյն և յառաջ մարդ աբէական վիճակ մը առնելով աւարդ կը կորզոյ կարնոյ հասարակութեան անտարբեր վիճակին վրայ ի քանի մը խնդրոյնոր երեւակայութիւններ ընելէ վերջ, յանկարծ մարդ ապէական վիճակը կը փոխարկի և ինքան տնազգոյն փարեանի գաղանի մը պէս իր առջև գոլորը և տեսանելոյը խաղալ։ Հոյ հոյել։ մերթ Գնր. Սրբազան տաճարը գրաւելով։ մերթ Կարապետ գրաւելի Զորբանանը և մերթ Ցնոտական։ թաղուեան խորհրդները և Աղդային վարժարանաց հոդաբարձութիւնը։ բոլոր միանգամայն դոմելով Ուսումնական խորհրդոյ ջանքը և ազդ ասրբութիւնը։

Ցեղանք հիմոյ անանուն նամակագրին փորի ցաւը և այշափ զարուտաս երլուն պատճառը և թէ ինչո՞ւ համար այսպիսի ամենացած միջոցի մը դիմած է։

Արդէն 5 ամիս յառաջ սեպ այս քաղաքական ժողովը նոր Ուսումնական խորհրդ մը կազմելով։ փարժարանոց աշակերտներէն ամառական թոշակ հաւաքելու արտօնութիւն և հրաման տուաւ ատոր։ Ուստի։ խորհուրդն անմիջապէս աշակերտաց ընդարձակ ցանկը պատրաստելով առանձնները ժողովելու համար յատուկ հաւաքիչ մը կարգեցին։ բայց որոշեան ատենոյ տեղւոյս ազդայնոց համար նոր տուրք մը ըլլալով։ մէկէն ի մէկ ծանր բան մը պահանջելը անտարակոյս խոչընդոտներ պիտի յարուցանէր։ թէ՛ իրենք և թէ հաւաքիչը ամբողջ ամիս մը աշխատելով հազիւ մէկ վեցերորդ մասը կրնցան ժողվել։ ուստի շրջանով յառաջ առնիլ զայն։ փարժարանոց հոգաբարձութեան յանձնեցին։ որ որդէն իր պաշտանն և իրաւասութիւնն է։ Հպարտութիւնն ալ անանց կարդադրած թոշակի դրութեան յառաջ եկիսալը անկարելի նկատելով (ինչպէս որ փարեանքն ալ ցոյց տուին)։ ուրիշ նոր դրութեան մը միտրաձեն զայն։ որ սկսաւ ամենայն դիրութեամբ ժողովել։ առանց ժողովրդեան կոչմանէ արտաքնէ մը ընելու։

Ուսումնական խորհուրդը տեսնելով որ իր աշխատութիւններն ապարդիւն եղան։ բոլորնց առ քաղաքական ժողովոյ։ պատճառելով թէ վերոյիշեալ խորհուրդները նոր նոյն ինքն հոգ ալարմութիւնն իրենց ջանից և ընելիք բարեկարգութեանց խոչընդոտ կը դառնուին։ Վերջապէս քաղաքական ժողովն ալ նկատելով որ Ուսումնական խորհրդոյ տիսատանութիւնը յանդուգն էր և թէ թեպետ հոգ արարմութեան կը վերաբերի և ոչ թէ Ուսումն խորհրդոյ։ սպրդաբար նամակաւ մը զեկոյց առ թաղական խորհուրդն։ որ հոգ ալարմութիւնը իր սպասողն չարտանակէ։ առանց այս և այն տիրատանութեանց մտիկ ընելու։

Այս ձգնաժամէն վերջ Ուսումնական խորհուրդը տեղւոյս քանի մը ազնուականաց և հարուստներու բաժանորդագրութեամբ նոր մատնաւոր դպրոց մը բանալու ձեռնարկութիւնդ ըրաւ։ որպէս զի նոյն ազնուականաց մանկունքը բարգաս դպրոց առաջնեք դառնան։

Հասարակ։ խմբագիր տէր։ սպասի անառեղի խոսքերու և խոտութեանց բան պատճառն և դատութիւնը։ Անանուն նամակագիրը վերոյիշեալ խորհուրդները եւ տեսիչները կը տանջուտ։ ու կը հայհոյեն։ իբրեւ թէ Ուսումն խորհրդոյ ընելիք բարեկարգութեանց խոչընդոտ կը դառնուին։ նոր դպրոց մը բանալու ձեռնարկելուն կամ խաւարեալ կարինը մէկէն ի մէկ լուսաւոր տաճարի մը փոխելու կարգադրելու համար։

Այդ որուն մեք ևս կը դժուարանք Ուսումն խորհրդոյ անհոգնջ աշխատութիւնը որ այսպիսի գաղտոց մը պիտի բանայ։ բայց մի՛կ կարմանք ալ այնչափ չենք գտիր որ ազնուականաց և հարուստներու տղայքը դատերով։ հասարակութեան տղայքը տնուս և անխնամ պիտի թողու։ Բայց ո՛չ ոչ ինչպէս որ մինչեւ ցարդ բոլոր դպրոցներու։ ծախքը ազդային անուանէն կը հոգացուէր։ ասկէ վերջն ալ դարձեալ առնոր նպաստովը և հասարակութեան տրուած փոքրիկ թոշակովը նոյն դպրոցները պիտի յառաջդիմեն ներկայ հոգաբարձութեան անխոնջ ջանքերը։

Չարդնեմք հիմոյ յիշեալ անանուն նամակագրին թէ ինչո՞ւ համար անուանդ չեն յայտներ հասարակութեան։ երբ անոր բարեացն համար է բրած այդչափ հայհոյութիւններդ։ կամ եթէ իրաւացի ոգորուանդ մը ունիր։ թող յայտնիր։ քաղաքական կամ Դատաւորին երեսփոխանական ժողովոյ։ եթէ անանց վրայ ալ փատաճութիւն չանելիր։ թող Աղդային լրագրոյ միջոցաւ յայտնիր քու բողոքդ։ ոչ թէ հարի կար նամակներդ գրեսին վրայ ցրուել։ առանց անուանդ յայտնելու։ կարծեմ այդ՝ կերպով թաղուտներն անդամ նոխտանալը մեծ բան մը չէ։

Աղդ։ Խմբագիր։ երբ այդպիսի խոսքերու և փատաճարբ անձինք իրենց դերը խաղան մինչեւ մեջ և։ Ազգային որ և է փաստութիւն մը հետանուտ չլլայ զանոնք գտնելու և իրենց արժանի պատիժը տարու։ ինչ կերպով այն ազդին վնասելը։ արդեսք ա՞ր ազնիւ և

ազդասէր անձն այլ ևս Ազդային դպրոցն կը միջամտէ։ երբ փոխանակ իւր աշխատութեան բարոյական վարձատրութեան մը տպառելու։ ոգորիսի խուսարարեալ անձինքներէ կը պահարուկի և կ՝ինանան։ Ոչ ասոյգէն ասանք են դիմաւորապէս ազդի մը արժանապատուութիւնը նախատող և զայն յանդիմանութիւն առաջնորդող իրերը։

Գրիգոր Աբրահամ

. . . Խմբագիր Մասիս պատուական լրագրոյ.

Այս տարուան 20 նոյ. 1864 թիւ Մասիսի «Արեւելեան Փամբուլ» վերնագրով յօդուածիդ մէջ ինծի նրկատմամբ մէկ դատապարութիւնդ կարդացի, այս է՝ որ «Եդեսիան գրած «էր առ Պատրիարքարան թէ Տեղւոյս ազգայնոց մէկ մասն հրահանգին և միւս մասն ալ Յահմանագրութեան պոչէն բռնած անկարելի «կշռեն ընտրութեան դրդագրա«թիւնը . . . այս բառը Լեդեսեանի «գրածած բուն բառն է . . . Եդեսեան պարզապէս սխալած է . . . Մենք «Եդեսեանի բառերուն հաւատարիմ «թարգմանն ենք և այլն կրսէ.»

Մեծ. Մասիս, արդիհեան դուք Զմիւռնիոյ Արշալոյսը չէք, որ ուղղակի կասկածութիւն չառամ, ուստի կամ Եդեսեանէն առ Պատրիարքարան պաշտօնական գրուած այդ ընտրանքին թարգմանը հրապարակաւ ցուցնելդ, հետեւապէս Եդեսեանի բառերուն հաւատարիմ թարգմանն ըլլալդ, և կամ ձեր այդ դիտողութեան պարզապէս սխալած ըլլալը հրատարակելնիք հրապարանքեմ՝ խնդրեմ։

24 Նոյ. 1873 Ց. Ե. Եդեսեան
Ի Զմիւռնիոյ

Մենք այն անկեղծութիւնը Պատրիարքարանի դիւանի անդամներուն մեկէն ասացած ենք. եթէ սխալ մը կայ մեջը, այսինքն «եթէ Յահմանագրութեան ծայրէն բռնած են» ըսելը. տեղ տալէն բռնած են ըսելը է, այդ բառական փոքրիկ տարբերութիւնը խնդրոյն էական կերպ փոխելու չափ կարեւորութիւն չունի։

Մեծ. Ա. Մ. Գարագաշեան Եպիսկոպոսի յարգելի շրջանակին

(տես թիւ 1469)

Դանք Պատուելիոյն քննադատութեան երկրորդ յօդուածին։ «Ն երեսը (կըսէ Պատուելին մեր Ց. գրոյց պատմութեան դատաղրքին համար) խօսքին կորդը կը պահանջէր։ որ սկզբնական մեկոյց վրայ ալ խօսէր։ զոր քաւելու համար մարդասցաւ Ցէրն մեր։ և անոր քաւիչ խորհուրդ սահմանեց մկրտութիւնը։ որով մարդիկ քրիստոնեայ կըլլան։ Զը դիտեմ թէ քանի՛ դատատուի միտք կուգայ այս պակասը լեցնելու»

Պատուելին ուստ կը խօսի։ և կամ չի գիտեր թէ ինչ է սկզբնական մեղքը։ Լատին ատատուածաբանից բառով անոր «սկզբնական կոչած մեղքը մեղքը» Լատին ատատուածաբանից բառով անոր «սկզբնական կոչած մեղքը մեղքը» Ս. գրոյց պատմութեան Համառօտ դատաղրքին մէջ ապրոյց հասկնալուն յարմար որոշ խօսքերով։ Ահա մեր խօսքը։

Հ. Աղամայ և Եւայի որոտիմը մինակ մարմնաւոր էր։

Պ. Այլ։ Նուռ հոգեւոր էր, այսինքն իրեր մեղաւոր գրիս եցան անանք չտա հոգեւոր ընդհանրէ և յաւիտենական էրանոնրեն։ մինչեւ. որ Քրիստոս Աստուծոյ Որդին եկաւ փրկել զմարդիկ։ և հիմա անոր հաւատացող բարեպաշտ քրիստոնեայք կրնան ուրոյ-ցիեան հաստատ ըլլալ։

Ս. Գրոյց պատմութեան Համառօտ դատաղրքի մէջ Պատուելիոյն ընկերական կոչած մեղքն իր հեստուանօքը չէր կրնար տալէ աւելի ընդարձակ լիլուլիր։ տակէ աւելին փնտռելու է ընդարձակ քրիստոնէական վարդապետութեանց մէջ։ քանզի հոն է տար բուն մեղը։ Մենք «սկզբնական բառը մեղքն չենք դարձուցած սա պատճառաւ որ այս բառը բուն Լատին ատատուածաբանից բառ է։ Հայոց եկեղեցին, ինչպէս նաև արեւելեան եկեղեցիք։ Ադամայ մեղք կանուանեն զայն, որ մի և նոյն բան է։ Պատուելին կրնար ըսել մեղի համար թէ «սկզբնական» բառը գործածած չէ։ սկզբնական մեղքոյ վրայ խօսած չէ ընելը դրպարութիւն է։ բայց Պատուելին այս դրպարութիւնը նեռելով։ դանք անոր նորաձեւ ատատուածաբանութիւնը դոր կրնէ իր քննադատութեան այս երկրորդ յօդուածին մէջ։

Նախ՝ Քրիստոս «սկզբնական մեղքը տանելու համար մարդացաւ» բանը քրիստոնէական տեսութեամբ թերի խօսք մնն է։ Քրիստոս ոչ մեղք կը քաւէ։ ոչ թէ սկզբնականը միայն։ «Արիւնն Յիսուսի Քրիստոսի Որդւոյ նորա որբէ զմեզ յամենայն մեղաց» (Ա Յովհ. Ա. 7.)։ Երկրորդ՝ «քաւելու համար մարդացաւ» բանն ալ նոյնպէս քրիստոնէական մտոք անկատար խօսք է։ քանզի կրնայ հասկցուիլ թէ քաւութիւնը Քրիստոսի մարդանալովը միայն եղաւ, ուր, ինչպէս Պօղոս առաքեալ կ՝ըսէ (Եբր. Թ. 14) և ամեն Քրիստոնեայ կը հաւատայ, Քրիստոս քաւութիւն ըրաւ՝ խաչին վրայ իր արիւնը թափելով։ դարձեալ Ադամայ մեղքին համար սկզբնական բառը չդործածուէին շատ աւելի մեծ և մեղադրելի թերութիւններ են Պատուելոյն։ այն այս կիսատ և անկատուկ խօսքերը։ և մեծ հերետիկոսութեանց կը տանին։ բայց այս թերութիւններն ալ ներեն Պատուելոյն (եթէ մեր ներելը միայն բաւական է)։ և դանք ուրիշ կէտի մը որ պիտի ցուցնէ թէ մեր բարեսիրմանա քննադատն ինչ ատելեան տրդէտ է քրիստոնէութեան ամենէն էական վարդապետութիւններուն։

«Ցէրն մեր։ կ՝ըսէ Պատուելին, ընկերական մեղքը քաւելու համար մարդացաւ։ և քաւիչ խորհուրդ սահմանեց մկրտութիւնը։ որով մարդիկ քրիստոնեայ կ՝ըլլան։ կը հարցունեմք։ Պատուելի՞ Քրիստոս է թէ մկրտութիւնն է։ Այս անպիտան խօսքին մէջ կա՛մ հակասութիւն կայ, և կամ Ջամբրճեան ատատուածաբանը հինգերորդ աւետարան մը դատած է, այսինքն՝ թերեւս ըսել կուզէ թէ Քրիստոս մարդացաւ սկզբնական մեղքը քաւելու համար, և. Հոգը միտքը փոխելով իր տեղը մկրտութիւնը խորհուրդ քաւիչ։ Եթէ այս չէ Պատուելոյն միտքը։ ուրեմն հակասութիւն կայ անոր վարդապետութեանը մէջ։ Ըսել թէ Քրիստոս «մարդացաւ սկզբնական մեղքը քաւելու համար»։ և Հոգը դառնալ ըսել թէ «քաւիչ խորհուրդ սահմանեց մկրտութիւնը»։ հակասական և ոդիտական վարդապետութիւն է. և եթէ Պատուելին իբրեւ Հայաստանեայց եկեղեցոյ հաւատաք կը հանէ իր այս անտեղի վարդապետութիւնը, մենք կը բողոքենք բոլոր զսպութեամբ Հայաստանեայց եկեղեցոյ դիւցազն, ազատ բիւրքաց։ եպիսկոպոսաց։ վարդապետաց։ քահանայից։ բոլոր Հայ քրիստոնեայ ազդին, թէ Ջամբրճեան Պատուելին Հայաստանեայց եկեղեցին խայտառակելու եղած է Քրիստոնեայ աշխարհի առջեւ, և Հայոց

ազգին մէջ ոչ թէ առուտուր, արուեստ, կրօնագէտ, գինուորական, այլ հաճախակի բուռ ու բոռ ամենի չէ։

Այդպէս, ըստ Ս. Գրոց և ըստ պրոց հարց, կրօնն թէ մկրտութիւնն մեզաց թողութիւն կը բերայց չըսուիր թէ մկրտութիւնը քաւիչ է։ Փրկութիւն ու թողութիւնը իրարմէ շատ տարբեր բաներ են։ Քրիստոս միայն է քաւիչ։ և քաւութիւն ըրած է մարդոց հանար իւր արիւնը։ Խաչին վրայ թափելով, և մարդիկ հաւատալով անոր կաղատին Յուսանային գերութենէն և կը հաշտուին Աստուծոյ հետ։ բայց այս միայն բաւական չէ թողութեան և վերկութեան համար։ պէտք է որ հաւատացեալը մերկանաեն նաև հին մարդն իր գործերովը։ և զգենուն նորը՝ որ Քրիստոսի պատկերին նման է։ և ցուցնէն հոգւոյն պտուղները որ են սէր, խնդութիւն, խաղաղութիւն, երկայնմտութիւն, քաղցրութիւն։ այլ կամ հանդերձ, ինչպէս կը թուէ Առաքեալը Գաղատացւոց թղթոյն մէջ (Գլ. Ե. 22)։ Բայց այսպէս նպատակ ունենալ՝ նոր մարդ բրլալով հոգւոյն պտուղները բերելու համար կարօտ են հոգւոյն սրբոյ որբաբար շնորհքին։ ապա՝ այս որբաբար շնորհքը կընդունին Քրիստոսի հաւատացողները մկրտութեամբ։ Ուստի Քրիստոս ոչ թէ, ըստ Պատուերոյն, մկրտութիւնը քաւիչ խորհուրդ սահմանեց։ այլ ըստ վարդապետութեան առաքելոյ և համարձակ սրբոյ հարց, Քրիստոս սահմանեց որ իրեն հաւատացողը մկրտուելով ընդունին հոգւոյն որբոյ որբաբար շնորհքը որ Ս. Դրոց լիցուն նան։ հոգին սուրբ ընդունիլ կըսի։ Այսպէս Քրիստոս և հոգին սուրբ կը զուգընթանան, ըստ վարդապետութեան Ս. գրոց և հարց՝ մարդուս փրկութեանը մէջ, մին՝ իրրեւ քաւիչ հաւատով, և միւսն՝ իրրեւ սրբացուցիչ մկրտութեամբ։ Ինչպէս որ հաւատքը պայման է Քրիստոսով Աստուծոյ հետ հաշտուելու, այնպէս ալ մկրտութիւնը պայման է նորոգուելու կամ կամ նորէն ծնանելու հոգւով սրբով, և այս երկու բաներով կելլան մարդ իկ քրիստոնեայ։ ոչ թէ լոկ մկրտութեամբ, ինչպէս կը պատուակ Պատուէրին հանուցել, և ոմանք այս Ս. գրոց մեկնէն և հոգիէն զուրկ նեղմտական վարդապետութեան արդիւնքն է որ ասէ բարիւս մարդիկ անգամ, բաւական է որ մկրտուած ելլան։ Աստուծոյ արդիւնքը կուզէ բնել, հակառակ ուղիղ բանի և վկայութեան հարց, ինչպէս տեսանք մեր նախընթաց յօդուածին մէջ։

Բայց թէ ճշմարտապէս քրիստոնեայ և շնորհօք սրդի ելլել Աստուծոյ, վերոյշեալ երկու բաներն՝ այս ինքն հրիտասի հաւատալ և մկրկրութեամբ Ս. Հոգին ընդունելու մէջ կը կայանայ, ասելէ յետոյ է որ Ս. Դիրք և հարք միշտ հաւատք և մկրտութիւն մէկտեղ կը յիշեն, երբ քրիստոնեայ ելլալու վրայ կը խօսին։ «Որ հաւատայ և մկրտի, փրկեսցի» (Մարկ. ԺԶ. 16)։ և Ագ ամանգեղոս Լուսաւորչի պատմութեան վերջը կըսէ այս Ս. հայրապետին համար. «Լուսաւորեաց զսիրտս խաւարեալս Հայաստանի աշխարհիս հաւատովք և հրաւէրեամբ» (Ագաթ. 1)։ Եւ թէ Ս. Հոգին ընդունելու նկատմամբ կը յիշուի մկրտութիւնը, յայտնի է անթիւ վկայութիւններէ, որոնցմէ քանի մը հատ միայն յիշենք։ «Մկրտուցի ի բաքանչիւր ոմ ի նմանէ, և ընկալցի զ-Հոգին սուրբ։ Զոր եթէ ոչ էր» (Գործք ԺԹ. 38)։ «Եւ զ ուրբ իբրև յաւարաւ զրանն ճշմարտութեան . . . հաւատացեալ

ինքեցոյք Հոգւոյն պրբոյ առեալեայց, որ է առհաւատչեայ ժառանգաւորութեան մերոյ ի փրկութիւն» (Եփես. Ա. 13, 24)։ «Մի արտաքսուցանիցէք զոգ Հոգին սուրբ Աստուծոյ որով ինքեցարուք յաւուրն փրկութեան» (Եփես. Դ. 30)։

Այսպէս կը սորվեցնեն Ս. Հարք, այսպէս սորվեցուցած է նաև մեր Լուսաւորիչ հայրը, այսինքն՝ նախ թէ մկրտութիւնը Հոգին սուրբ ընդունելու համար է։ երկրորդ՝ թէ այսպէս մկրտուողը նոր ծնունդ կընդունայ։ և. երրորդ՝ թէ Հոգին սուրբ նոր կամ վերստին ծնածը կը կրթեցուցանէ հաղորդելով շնորհքներով։ Ահա անոր խօսքը. «Ինչպէս զարգանդ անարատի հոգւոյն երեւելի ջրովն, նոր ծնունդ՝ նորատիւսուր զարգարուել միւսանգամ՝ ի ծնեալս կանանութիւն աւազանին, զգեցուցանել զամենեսեան լուսաւոր զգեստս ճանաչելոք որ վերստին ծնանիցին» (Ագաթ.)։

Պատուերին նոյն յօդուածին մէջ կըսէ թէ «բազմաքանչ սկզբնական մեղք չեն ճանչնար, և մկրտութեան խորհրդոյն քաւիչ զորութիւն ունենալուն չեն հաւատար։ Կերեւի թէ պատուերին, ինչպէս իր եկեղեցւոյն նոյնպէս ուրիշ նկեղեցեաց վարդապետութիւններուն ոմանք հակառակ է բազմաքանչ սկզբնական մեղք ըսելով պետի իմանան Ադամոյ մեղքն ու անկումը երբեն հարորդ եղաւ անոր բոլոր սերունդը, բազմաքանչ տիկա կընդունին և անոր ոչ կանգնին։ Իսկ մկրտութեան գործով, բազմաքանչ մկրտութիւնը թէպետ կընդունին իրրեւ խորհուրդ, և կը դարձուցին, բայց անոր մէջ յուրին չատ կարեւորութիւն չեն տար, և կրսեն թէ նոյն այն խորհրդին նիւթական մասն է, անոր էական մասը Հոգւոյն սրբոյ ներգործութիւնն է։ և կրմեզգալեն արեւելեան և արեւմտեան բրիստոնեայները, այսինքն յոյն, հայ և լատին եկեղեցիները թէ ամենք Հոգւոյն սրբոյ ներգործութեան կիսը մասնաւորի ջրով մկրտութիւնը վերայն բնեալ են։ Բայց արեւելեան և արեւմտեան եկեղեցիք, մկրտութեան մէջ Հոգւոյն սրբոյ ներգործութեան վարդապետութիւնն ունենալու, նոյնն այս ներգործութեան իրրեւ սահման ուրոյ ունենալ՝ այն փոխարէն և զեղտուորմի սառն անկումը, որ մեր պէտ մեծանալն զերդատանին զորդն էր, որ մեր ոգւոյն մէկ հատիկ ընակեալ մասն էր։

Եւրդ ցնցումը զմեզ չընկներ ունչուչտիւ ասելով հայու ածոյն ասի, Վեսմարտաւ տէր ասելոյն ինձ մեզ ճանչիկու որ այդ բարեզարդ ծառայն հովանաւոր ներգործ պատասխանեալ էր։ անշնար եղաւ չարժիր չասանիր անշնար եղաւ ինձ։ որ մեր բարեգործ տաչոյ ակնարկութիւնն և մարդասէր խնամքը վայելելու։ արժանացած եմ։ անշնար եղաւ որ ոյդ ուշտ արկանին տալնու շաւարիմ չարարա-

փիմ եւ չամբուռնամ յաւատոն և դաւանելն ինչ մը։ որ մինչև մեր ականին ալ հասնի։

Ներամատեղեա սրտով վայելեան ընդունիմ մեր բարերարութիւնդ տաւտ տարդուելու։ եւ միշտ շնորհակալս օրհնութիւններ բարձրացուցած ընդունիմ Երուսաղեմ որպէս զի բիւրապատիկ հատուցանել ոյդ մեր բարերարութիւնը։ որ իմ պանդխտութեանս ցմաւթեամբ մեր ընդունելս եղաւ։ և շնորհեց ինձ յարկ մը՝ ուր գիտութեանց լուսաւոր գարդանամ։ ինչ անակնկալ ցաւ ոչիսի եղաւ ինձ իմ ցաւս։ երբոր յանկարծ իմ յոյսս իմ իրեղս։ իմ անկեղծ սրտիս բովանդակ ուժս ալ վրիպած տեսնեմ։ եւ տեսնեմ գնալ։ որ իմ միակ բարերարս էր։ փոխանակ խնդալութեան եւ բարեբութեան։ ահա՝ ինձ ցաւոց նշանակ։

Վասնզատաւ և Ղազարոսի ցեր իմ։ չկրնամ գնալ և տարակուսանք իսկ եմ ինչպէս բեռի ընել ձայնս։ բայց ոչ ձայնս։ այլ կը փափաքիմ մանաւանդ գանել դայն ճանչցնել ձեզ։ որ իմ սիրտս մինչև ցարհոգիս վիրաւորած է։ թէպէտ խոնարհ բայց անկեղծագոյն խոցեալ սիրտս մէկ որ գրգիռ կը համոզամիտ ներկայացնել ձեզ։ չմոռնալով երբեք զոյն որ երբարեգէտ և շնորհակալս սրտիս միակ պարտքն է։

Լ. Ա.

23 Նոյ. 1873

Նուրոյեան վարժարան

* * *

ԹԱՏՐՈՆ ՕՍՄԱՆԻՆ

Ի ԿԷՏԻՊ ՓԱՇԱ

Գարշութիւն Ց. Ն. Էֆէնտի Գարագաշեանի

187 Յարեւ. 5 Աբեղեանի տեղը թ. 21/2

Արտաքոյ կարգի փառաւոր Ներկայացումն.

Ի ՆՊԱՍՏ

Օր. Երանուհի Գարագաշեան Առաջին Դերասանուհոյ

ԵԼՊԻԿՈՆԱՅ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ

Թատերգութիւն ի հինգ արարուածս.

ՀԵՂԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Պ. Շ. Ցինուցկի եւ Ա. Ցինուցկի

ՊԱՀԷՊ

ՊՈՏԻ ՁԻՆՈՒՅՆԵՆ

Օրիորդ. Հինրիքիմ Շիւմիէատի և Ջոմանինա Խատոմանի.

ԱՍՔՈ.—Արդ մոլորիարդ կը հանդիպի ապէք և արծանաւոր քաջալերութիւնը շրջանաւոր, այս է սրու եսատարկոյ հարատաւիրնեն ու փառքը։ Ինչ բաւական զգացմամբ կարդացինք այն տողերը որոնք հեղինակ զանազան կարկիրք կը հանէին և կը պահանջէին որ մեր թատերական հանդիսին հանդիսակ դիրենք Օրիորդ Երանուհի Գարագաշեան առաջին գերասանուհոյն նպատակ «որուն առաջինին օգին անարատութեանը պատճառաւ. դուրկ մնացինք և անկարող դրուեցանք մեր պարտաւորութեան կատարմանը, կըսէին։ առ. Այն՝ որ ուշիոյ Ցանկասանի ու մանուարապէս Հայուութեան պարծանք է»։ Գարագաշեան այս մեծ զգացման համարատարութեանդ ուրախ կրնայ ներկայացնել մեր համբաւաւոր դերասանուհին նրպատակ վերայիշեալ ընտիր թատերգութեանը։

Սոյնպէս գիներ.

ՊՈՅԼԷՆ ՄԱՐՈՒՂՈՒԹԻՆ ԴԱՏԱՍՏԱՆԸ

ՏԵՏՐ Գ.

Այս նշանաւոր գատին ուսումնասիրութիւնը հետաքրքրութիւնդ թարգմանութեամբ տեսար առ տեսոյ հրատարակեալ սկսած է։ առ այժմ շարաթի մէկ տեսար։ եւ յառաջիկայ գեկտեմբերի մէջ շաբաթը երկու տեսար։

Կը գտնուի ամեն Հայ գրավաճառաց եւ լրագրավաճառաց քով։ Մահմատ փաշան թօհաֆիզ Պ. Ճանիկի խանութը եւ. կամ ամէն գիւղ գրատան։

Գին խանութի տեսարակին 40 փարայ։

ԾՕՆԵՄԻՋՈՒՄՆԵՐ

Մեծարգոյ Տօքթոր Պ. Ճիվանեան ասանիոգրած բժիշկն իր արուեստին ոլորտը եղած ուսումը Փարիզի մէջ աւարտելով մեր օրերս մայրաքաղաքս գարձած եւ բնակութիւնն առ այժմ հաստատած է Ի Գէշիկիւղ Մեծ փողոց Գէորգիս. պոյլ. Իսմայիլ փաշային տունը գիմաց։

Մեծարգոյ Ճիվանեան, թէպէտ Փարիզի նոյնպէս ալ Գերմանիոյ մէջ իր հարատեւութիւնը բազմութիւնը դարձուցեալ մեծ համբաւ ստացած է։

Ըստած գարձուցութիւնները հետեւեալներն են։

1. Ամեն հիւանդ եւ յաւտ ակրանները կը բժշկէ, եւ նոր հնարքով մը կը լցնէ, այնպէս որ մինչեւ 20 տարի կը դիմանան։

2. Այլ էն քաշուած ակրանները տեղ նոր ակրաններ կրդնէ մանաւանդ հրանակաւ մը։ որ բնական ակրայից պէս ամեն տեսակ կերակուր կրծամեն։ եւ գեղեցկութեան ու դիմացկանութեան մասին բնականներն խակ կը գերազանցեն։

3. Ծուռ քաշած ակրանները կը շտկէ։

4. Ցեւցած ակրանները կը ճերմկցնէ եւ իրենց բնական գոյնը կուտայ անոնց։

5. Նոր փոխ սկսած ակրաններուն փառութեան առաջքը կառնու։

6. Դատրած ակրանները գիրաբերութեամբ եւ առանց ցաւի կը հանէ։

7. Առանց (եայի) եւ գամի վրայ ակրաններ կը շինէ։

8. Բերանին ծակուած կամարները կը գոցէ։

9. Զէնքէ վնասուած ատրոշ կըզակի եւ կզակի ոսկորներն արհնասաս կան կերպով կը նորոգէ։

10. Ցեղերնուն խոխոտած եւ երեսուն ակրանները կամբարձնէ գանազան եղանակաւ։

11. Ակրաններուն երկնապուն, լինեսերուն քաշուելուն, գերնի հոսելուն առաջքը կառնու։

Կրպանոցի ամեն օր՝ բաց ի կիրակի՝ ժամը 5էն մինչեւ 11 Պէշիկթաշ իր բնակարանը։ իսկ ժամը 5էն առաջ ուզողին առնը կերթայ։

ԻԼԱՆ

Սուլթան Պէյազիտ մէյտանընուս քեսրին օրը 23 առաւ վէ 2 ուրուն մէ 1 գերբուսթխանէ մէ 1 լաքանիա մէ 1 քահվէխանէի միւշթէրիլ պուլունան մէ քիրայէ մէրմէրէնի մուդասատէմէ իրան օրանան միւսամիրխանէի ասքէրիներին տէբուենենէ քարեսը մէ ատանալրա միսիրու ատիրը ալաշ էշիասրա գէրուալէր ալէհէր ոէնեէլիի 60000 (ալթմըշ հազար) գրուշա օլարագ իւչ սէնելիլիին խիմիսրէ թիւրիպի ալա հալ իստաս Գենանաւ էվվելի բու մինին տէորաբենէ ատալ կիւնիս գարարը գոմիսի ֆիքրա օրանաճաղընուսան, ատնա գիւնատէ իսմ թիւճարէ թիւրիպ օրանդարին նէվմի մէդրիսատ Ցարի Շուրայի ասքէրիյէ կէլմէլէրիս։

Պաղը Սէրասքէրի

29 Թշրրինի սանի 1873։

Սէրմի պուլաղայ

30000 քիլէ խամայիլ՝ 20000 քիլէ Մէնդանա մէ գէոմիլինճէ։

105000 քիլէ, եումուշաք Բուսէլի մէ Թունս ալա գրաղայ։

Ասքերի Շահանէ Նանը ագիզ խատրէսի իչին ըստ մի օլան պալէտէ մուրաքքամ 50000 քիլէ սէրմի ալա գրաղայնին պէհէր քիլէսի 50 մէ 105000 քիլէ եումուշաք Բուսէլի մէ Թունս ալա գրաղայնին պէհէր քիլէսի 45 գրուշա օլարագ Թալիղլերի էսքոտէնէ օլաղ Գեանուանի—Էյլիլէր բուսինին պէչինճի չարշամբա կիւնիս գարարը գ ամիլերի իճրա օրանաճաղընուսան, իմտա գիւնատէ իսմ թիւճարէ Թալիղ օրանդարին նէվմի մէդրիսատ Ցարի Շուրայի ասքերիյէ կէլմէլերիս։ Պաղը Սէրասքերի

1 Գեանուանի—Էյլիլ 1873։

Ա. Վեմարանս Շնորհ դեր Պոլեան.

Վեմարանական Պէյ.

Նոխանիանութեան խորին և դարտնի խորհուրդն էր որ մեր անվկանդ. եւ արի սիրտը փոքրել համբերցաւ։

Զեր բնածին բարեր խորհրդոյն գիտակք գերադոյն արուեստեամբ ժաւեկոյել և անհոտով մոռք տեսնել այն փոքրուկ և գեղատեսարի ատաղն անկուածն, որ մեր ոգւոյն մեկ հատիկ ընակեալ մասն էր։

Եւրդ ցնցումը զմեզ չընկներ ունչուչտիւ ասելով հայու ածոյն ասի, Վեսմարտաւ տէր ասելոյն ինձ մեզ ճանչիկու որ այդ բարեզարդ ծառայն հովանաւոր ներգործ պատասխանեալ էր։ անշնար եղաւ չարժիր չասանիր անշնար եղաւ ինձ։ որ մեր բարեգործ տաչոյ ակնարկութիւնն և մարդասէր խնամքը վայելելու։ արժանացած եմ։ անշնար եղաւ որ ոյդ ուշտ արկանին տալնու շաւարիմ չարարա-

ԾՕՆԵՄԻՋՈՒՄՆԵՐ

Մեծարգոյ Տօքթոր Պ. Ճիվանեան ասանիոգրած բժիշկն իր արուեստին ոլորտը եղած ուսումը Փարիզի մէջ աւարտելով մեր օրերս մայրաքաղաքս գարձած եւ բնակութիւնն առ այժմ հաստատած է Ի Գէշիկիւղ Մեծ փողոց Գէորգիս. պոյլ. Իսմայիլ փաշային տունը գիմաց։

Մեծարգոյ Ճիվանեան, թէպէտ Փարիզի նոյնպէս ալ Գերմանիոյ մէջ իր հարատեւութիւնը բազմութիւնը դարձուցեալ մեծ համբաւ ստացած է։

Ըստած գարձուցութիւնները հետեւեալներն են։

1. Ամեն հիւանդ եւ յաւտ ակրանները կը բժշկէ, եւ նոր հնարքով մը կը լցնէ, այնպէս որ մինչեւ 20 տարի կը դիմանան։

2. Այլ էն քաշուած ակրաններուն տեղ նոր ակրաններ կրդնէ մանաւանդ հրանակաւ մը։ որ բնական ակրայից պէս ամեն տեսակ կերակուր կրծամեն։ եւ գեղեցկութեան ու դիմացկանութեան մասին բնականներն խակ կը գերազանցեն։

3. Ծուռ քաշած ակրանները կը շտկէ։

4. Ցեւցած ակրանները կը ճերմկցնէ եւ իրենց բնական գոյնը կուտայ անոնց։

5. Նոր փոխ սկսած ակրաններուն փառութեան առաջքը կառնու։

6. Դատրած ակրանները գիրաբերութեամբ եւ առանց ցաւի կը հանէ։

7. Առանց (եայի) եւ գամի վրայ ակրաններ կը շինէ։

8. Բերանին ծակուած կամարները կը գոցէ։

9. Զէնքէ վնասուած ատրոշ կըզակի եւ կզակի ոսկորներն արհնասաս կան կերպով կը նորոգէ։

10. Ցեղերնուն խոխոտած եւ երեսուն ակրանները կամբարձնէ գանազան եղանակաւ։

11. Ակրաններուն երկնապուն, լինեսերուն քաշուելուն, գերնի հոսելուն առաջքը կառնու։

Կրպանոցի ամեն օր՝ բաց ի կիրակի՝ ժամը 5էն մինչեւ 11 Պէշիկթաշ իր բնակարանը։ իսկ ժամը 5էն առաջ ուզողին առնը կերթայ։

ԻԼԱՆ

Սուլթան Պէյազիտ մէյտանընուս քեսրին օրը 23 առաւ վէ 2 ուրուն մէ 1 գերբուսթխանէ մէ 1 լաքանիա մէ 1 քահվէխանէի միւշթէրիլ պուլունան մէ քիրայէ մէրմէրէնի մուդասատէմէ իրան օրանան միւսամիրխանէի ասքէրիներին տէբուենենէ քարեսը մէ ատանալրա միսիրու ատիրը ալաշ էշիասրա գէրուալէր ալէհէր ոէնեէլիի 60000 (ալթմըշ հազար) գրուշա օլարագ իւչ սէնելիլիին խիմիսրէ թիւրիպի ալա հալ իստաս Գենանաւ էվվելի բու մինին տէորաբենէ ատալ կիւնիս գարարը գոմիսի ֆիքրա օրանաճաղընուսան, իմտա գիւնատէ իսմ թիւճարէ թիւրիպ օրանդարին նէվմի մէդրիսատ Ցարի Շուրայի ասքերիյէ կէլմէլերիս։ Պաղը Սէրասքերի

29 Թշրրինի սանի 1873։

Սէրմի պուլաղայ

30000 քիլէ խամայիլ՝ 20000 քիլէ Մէնդանա մէ գէոմիլինճէ։

105000 քիլէ, եումուշաք Բուսէլի մէ Թունս ալա գրաղայ։

Ասքերի Շահանէ Նանը ագիզ խատրէսի իչին ըստ մի օլան պալէտէ մուրաքքամ 50000 քիլէ սէրմի ալա գրաղայնին պէհէր քիլէսի 50 մէ 105000 քիլէ եումուշաք Բուսէլի մէ Թունս ալա գրաղայնին պէհէր քիլէսի 45 գրուշա օլարագ Թալիղլերի էսքոտէնէ օլաղ Գեանուանի—Էյլիլէր բուսինին պէչինճի չարշամբա կիւնիս գարարը գ ամիլերի իճրա օրանաճաղընուսան, իմտա գիւնատէ իսմ թիւճարէ Թալիղ օրանդարին նէվմի մէդրիսատ Ցարի Շուրայի ասքերիյէ կէլմէլերիս։ Պաղը Սէրասքերի

1 Գեանուանի—Էյլիլ 1873։

Այս լրագիրը շաբաթը երեք անգամ կը հրատարակուի, երեքշաբթի, հինգշաբթի եւ շաբաթի օրերը։ Բաժանորդագրութեան գներն են Կ. Պոլիս Զինիլի խանը վերի յարկը թիւ 15։ Մասիսի խմբագրատուն

Իսկ դաւառաց մէջ հեռաւոր հոգաբարձուաց սենեակները։

ԻԶՄԻՐ. Յոհաննէս աղա Ջէմէլեան.
ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ. Խոսրով էֆ. Էսկիճեան.
ՊՐՈՒՍԱ. Յոհաննէս աղա Թանկէրեան.
ԹԷՓԻՐՏԱՂ. Յարութիւն աղա Վարդանեան.
ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՕԼԻՍ. Գէորգ աղա Մ. Անասեան.
ՏՐԱՊԻԶՈՆ. Խաչատուր աղա Լուսեան.
ԿԱՐԻՆ. Կարապետ աղա Զաքարեան.
ՄՈՒՇ. Մկրտիչ աղա Փոթիկեան.
ՍԱՍ. Մ. աղա Խաչիկեան.
ՖՈՓՇԱՆ Մկրտիչ աղա Ալչեան.
ՀԱԼԷՊ. Նիկողայոս աղա Տէր Մարգարեան.
ԵՐԶՆԿԱՑ. Թադէոս աղա Բագրատունի.
ՍԻՎՐԻՀԻՍԱՐ. Կարապետ աղա Վարդանեան։

Ուրիշ քաղաքներէ առաքագրուիլ ուզողներն այս տեղերէն մէկուն հետ կրնան թղթակցիլ։

ՓԻԼԻՊԻ ՏԸՀՕ

PILULES DEHAUT

Այն անձինք՝ որք Տօքթոր Տըհօի մաքրազական հաստակները կը ճանչնան, պէտք ունեցած ատենին գործածելու չեն վստահիր։ Վասն զի ոչ անախորժ համ ունի, ոչ ալ կը յոգնեցնէ ուրիշ մաքրազական դեղերու պէս, ընդհակառակն՝ այս հանգամանքն ա՛յն ժամանակ միայն յաւազգեցութիւն կրնէ երբոր անդարար կերակրոց եւ զօրացուցիչ ըմպելեաց։ այն է գինիի, խահուէյի թէյի հետ առնուի։ Անոնք մարդ՝ իրեն յարմար դատած ժամն ու ճաշը կրնայ ընտրել ինքզինք այս դեղով մաքրելու համար։ Մաքրութեան յատնութիւնը քայլայլին ոչնչանալի եւսու՝ ուզողը կրնայ վերջին ակռի որչափ անդամ եւ պէտք բլլայ։

Այս հատագեղը կը ծախուի 2։ մ եւ 5 ֆրանքնոց առ մէրոյ Փարիզ Տօքթոր Տըհօի առանը եւ Կ. Պոլիս Տէպու—Սուա մի Վէյլիի, Զոպանօղլուի եւ Ֆանիի դեղ տրանները։

Անոնց մէկ տուփի հետ պէտք պատանչել նաեւ 72 երեսէ բաղկացեալ փոքրիկ գիրք մը որ ամեն լեզուով հրահանգներ կը պարունակէ։

Առանց հետ կրնայ ուղարկել Դաեւ. Տօքթոր Տըհօի 400 երեսէ բաղկացեալ առ ձեռն դրքոյկը։

ԽՄԲԱԳԻՐ—ՏՆՕՐԷՆ
Կ. Ս. ԵՒԹԻՄԻԱՆՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍԻ ԼՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Կ. ՊՕԼԻՍ ՁԻՆԻԼԻ ԽԱՆ

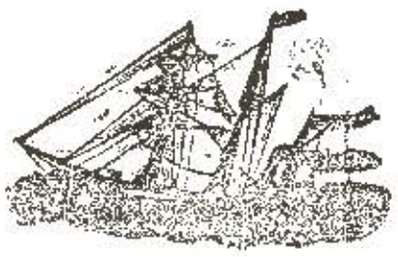

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐՈՒՆ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

1873 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 24 ՇԱԲԱԹ ՕՐԷՆ ՍԿՍԱԼ

ՄԻՆՉԵՒ Ի ՆՈՐ ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ԹՈՍՓՈՐԷՆ ԻՋՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐԸ

Ժամ թէ— Ս-րոգոլան Եղէր

2 15 4 Եղնիմանալիէն Պէյօղլուքտէրէ, Թարապիա Պէյքօղ, Եղնիքէօյ, Էմիրկէն Բ. Հիսար. (Բայի ուրբաթէ)։
2 30 34 Եղնիմանալիէն Մէկզարպաբրնու, Պէյօղլուքտէրէ Թարապիա, Եղնիքէօյ, Պէյանքէօյ Բ Հիսար Պէպէք. Արնաւ
3 15 25 Եղնիմանալիէն Մէզարպուռնու, Պէյօղլուքտէրէ, Թարապիա. Եղնիքէօյ Էմիրկէն Բ. Հիսար Պէպէք.
3 45 33 Բ. եւ Ա. Գաւաղէն Մէզարպ. Պէյօղլ. Թարապիա, Եղնիք. Էմիրկ. Հիսար. Պէպէք Վանիք. Օրթաք.
5 28 Եղնիմանալիէն Մէզարպ. Պէյօղլ. Թարապ. Պէյքօղ Սթէնիա, Էմիրկ. Բ. Հիսար Պէպէք Արնաւ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկթաշ.
6 15 34 Մէզարպուռնուէն Պէյօղլուքտէրէ, Թարապ, Եղնիքէօյ Էմիրկէն Պայանք. Բ. Հիսար Պէպէք Արնաւ. Օրթաքէօյ Պէշիկթաշ.
7 5 Եղնիմանալիէն Պէյօղլուքտէրէ Թարապիա Պէյքօղ, Եղնիքէօյ, Էմիրկէն Գանլրճա. Բ. Հիսար Գանտիլլի Արնաւուտքէօյ. Պէյլերպէյ, Օրթաքէօյ Գուզկունճուք. Պէշիկթաշ. Իսկիտար
8 45 25 Եղնիմանալիէն Մէզարպուռնու, Պէյօղլուքտէրէ, Թարապիա Պէյքօղ Եղնիքէօյ. Էմիրկէն Բ. Հիսար, Պէպէք Արնաւուտքէօյ, Օրթաքէօյ Պէշիկթաշ, Գաւաղթաշ։
10 23 Մէզարպուռնուէն Պէյօղլուքտէրէ Թարապիա Եղնիքէօյ Էմիրկ. Բ. Հիսար. Արնաւուտքէօյ, Գուրուչէշմէ. Օրթաք. Պէշիկթաշ.

Արնաւուտ Գիւղէն

2 30 3 Արնաւուտք. Գուրուչ. Օրթաքէօյ. Պէշիկթաշ.
3 2 Արնաւուտքէօյ. Գուրուչ. Օրթաքէօյ, Պէշիկթաշ. Գաւաղթաշ։
3 30 19 Արնաւուտքէօյ, Գուրուչէշմէ. Օրթաքէօյ. Պէշիկթաշ։
4 23 Արնաւուտքէօյ. Գուրուչ. Օրթաքէօյ, Պէշիկթաշ. Գաւաղթաշ։
7 35 2 Արնաւ. Գուրուչ. Օրթաքէօյ Պէշիկթաշ. (Ուրբաթ օրերը ժամը 4 3/4ին Գուզկ. հանգիպիլով։)
5 15 19 Արնաւուտ. Գուրուչ. Օրթաք. Գանգլ. Պէշիկթաշ. Գաւաղթաշ։ (Բայի ուրբաթէ)։
8 4 Արնաւ. Գուրուչ. Օրթաքէօյ, Գուզկ. Պէշիկթաշ. Գաւաղթաշ։
11 15 3 Արնաւուտքէօյէն ուղղակի կամարջ։

Ասիական Եղէր

2 30 21 Պէյքօղ, Բաշապ. Գանլրճա, Ա. Հիսար. Վանիքէօյ, Զէնկէլ. Պէյլեր. Գուզկունճ։
2 30 5 Վանիքէօյէն Զէնկէլ. Պէյլերպ. Գուզկունճք. Դոպթշ։
4 29 Վանիքէօյ. Զէնկէլքէօյ. Պէյլերպէյ. Գուզկունճուք։
4 15 18 Պէյօղլուքտէրէն Պէյքօղ. Բաշապահնէք. Գանլրճա. Ա. Հիսար Գանտիլլի. Վանիք. Զէնկէլ. Պէյլեր. Գուզկ.
10 30 2 Արնաւուտքէօյ Զէնկէլքէօյ. Պէյլերպէյ. Գուզկունճուք։

ԿԱՄՈՒՐՋԷՆ ԵԼՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐԸ

Լ-ոգոգոլան Եղէր

3 30 3 Գաւաղթաշ. Իսկիտար. Պէշիկթաշ. Գուզկունճուք. Օրթաքէօյ Պէյլերպէյ Արնաւուտքէօյ Գանտիլլի Բ. Հիսար. Գանլրճա. Էմիրկէն Եէնիքէօյ Պէյքօղ. Թարապիա Պէօյիւքտէրէ. Եէնիմահալլէ։
4 30 34 Պէշիկթաշ. Օրթաքէօյ Գուրուչ. Արնաւուտք. Պէպէք. Բ. Հիսար. Էմիրկէն Եէնիքէօյ Թարապիա Պէօյիւքտէրէ Եէնիմահալլէ։
6 25 Պէշիկթաշ. Օրթաք. Արնաւ. Պէպէք. Բ. Հիսար Գանտ. Եէնիքէօյ Պէյքօղ Թարապիա Պէօյիւքտէրէ. Մէզարպուռնու. Եէնիմահալլէ։
Եէնիք. Պէյքօղ Թարապ. Պէօյիւք. Մէզարպ. Եէնիմահ.
6 30 4 Գաւաղթաշ. Իսկիտար. Պէշիկթաշ. Գուզկունճուք. Օրթաք. Պէյլեր. Զէնկէլ. Վանիք. Պէպէք. Արնաւուտ
8 23 Պէշիկթաշ Օրթաքէօյ Արնաւուտքէօյ Բ. Հիսար Էմիրկէն Եէնիքէօյ Թարապիա Պէօյիւքտէրէ Մէզարպ.
9 45 4 Բ Հիսար Էմիրկէն Եէնիքէօյ Պէյքօղ Թարապիա, Պէօյիւքտէրէ Եէնիմահալլէ (Բայի ուրբաթէ)։
10 15 33 Պէպէք. Բ. Հիսար Էմիրկ. Եէնիք. Թարապիա Պէօյիւք. Մէզարպ. Բ. եւ Ա. Գաւաղ.
10 45 34 Պէշիկթաշ. Օրթաքէօյ Պէպէք. Բ. Հիսար. Էմիրկ. ԸՍթէն. Եէնիքէօյ. Թարապիա. Պէօյիւքտէրէ. Մէզարպուռնու։
11 15 25 Եէնիքէօյ. Թարապիա Պէօյիւքտէրէ. Եէնիմահալլէ. Մէզարպուռնու։
11 30 21 Պէպէք. Բ. Հիսար. Պէյօղ. Էմիրկ. Սթէնիա. Պէյքօղ։

Արնաւուտ Գիւղ

4 2 Պէշիկթաշ. Օրթաքէօյ. Արնաւուտքէօյ.
9 45 2 Գաւաղթ. Պէշիկ. Օրթաք. Գուրուչ Արնաւ.
10 30 3 Պէշիկթաշ. Օրթաք. Գուրուչ Արնաւուտք.
11 29 Գաւաղթ. Պէշիկթ. Օրթաքէօյ. Արնաւուտք. (Բայի ուրբաթէ)։
11 25 19 Պէշիկ. Օրթաք. Գուրուչ Արնաւուտք։ (Ուրբաթ օրերը ժամը 11 1/4ին)
11 45 23 Օրթաքէօյ Գուրուչէշմէ. Արնաւուտքէօյ։
11 45 5 Պէշիկթաշ. Գուզկունճուք. Արնաւուտքէօյ.
12 3 Պէշիկթաշ. Օրթաքէօյ Արնաւուտք։

Ասիական Եղէր

4 30 19 Պէշիկթաշ. Գուզկունճուք. Պէյլերպէյ. Զէնկէլքէօյ. Վանիքէօյ. Արնաւուտքէօյ։ (Բայի ուրբաթէ։)
9 15 21 Պէշիկթաշ. Գուզկունճուք. Օրթաքէօյ, Պէյլերպէյ. Զէնկէլքէօյ. Վանիքէօյ։
10 15 18 Գուզկ. Պէյլեր. Զէնկ. Վանիք. Գանլ. Ա Հիսար. Գանլրճա. Բաշապ. Պէյքօղ. Պէօյիւք. (ուրբաթը միայն ժամ 10ին)
11 28 Գուզկ. Պէյլերպէյ. Զէնկէլք. Վանիք. Ա. Հիսար Գանլրճա. Բաշապ. Պէյքօղ.
11 30 2 Գուզկ. Պէյլերպէյ. Զէնկէլ. Վանիք։

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE INSURANC COMPANY

ՆՕՐԻՆՉ ՊՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԷՐՔԷՆԹԻԼԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ Անգ. Լիր.

Փաստական դրամագլուխ դրամագլուխ 2,000,000
Վճարեալ դրամագլուխ 250,000
Պահեստի դրամ հրդեհ.
հի մթոյն դրամագլուխ 596,000—846,000
1872ին հրդեհի զուտ հասոյթը 794,000

NORTHERN ASSURANCE COMPANY

ՆՕՐԹՀԷՐՆ

Լոնդոնի եւ Լիւտրինի ապահովագրական ընկերութիւն Անգ. Լիր.

Բուժ անորդ ազրեալ դրամագլուխ 2,000,000
Վճարեալ դրամագլուխ 100,000
Պահեստի դրամ հրդեհ.
հի մթոյն դրամագլուխ 250,000—550,000
Զուտ հասոյթ 270,000

Ստորագրեալք՝ իրենց բազմաթիւ յաճախորդաց եւ այս քաղաքիս ընդհանուր հասարակութեան կը ծանուցանեն որ իրենք վերոյիշեալ երկու ընկերութեանց միացեալ պարտականաւոր ընտրած լլլլով՝ այնուհետեւ դրութեան մէջ կը զանուին, որով հրդեհի դէմ ապահովութիւնները կը մատուցանեն։

Ապահովութեանց կարգադրութիւնները կը բաղկանան երկու ընկերութեանց մէջ համեմատական բաժանումով մը, և այսպէս ապահովութիւնն ամբողջապէս ինքզինքը ներկայացնել։

Գրեթէ ամեն կարգի վտանգաւոր ապահովութիւնք կրնան ընդունիլ ինչպէս Ընթացքի Վաճառքի և Պարտ մէջ, նոյնպէս մտաւոր քաղաքներէն դիւղերը և գրասենները։

Գիներուն և առելի մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել Միացեալ ընկերութեանցս գրասենեակը Վաճառքի Բերդի մոտ Կամանի խան թիւ 5։

Լիազօր դործակատար
Վ. Ի. ԱՄԻՍԱՆ ՖԻՆԼԵՅԼԻՔ

LLOYD SUISSE

ԼՈՅՏ ՍՈՒԻՍՍ

Ապահովութեան ընկերութիւն ցամաքի ծովու և գետի վրայ ապրանք փոխադրելու Լոնդոնէն դէմ.

Ի ՎԻՆԹԷՐԹԻՒՐ

Կողմահովէ վաճառաք, դրամ եւ այլն, ծովու եւ գետի վրայ ի բոլորական հիւլենական եւ Ամանեան յոգնաներով եւ առագաստանաւերով եւ ցամաքի վրայ ալ երկաթուղիներով փոխադրելու. վասնզոյց դէմ ինչպէս նաեւ բաժնով ամեն կողմ զրկուած լեցուն նամակներ եւ Ծրարներ։

Աւելի մանրամասն տեղեկութեան համար պէտք է դիմել առ.

Ընդհանուր Գործակալ
ՀԷՐՄԱՆ ՀԷԼՊԻՆ
Ի Գալաթիա

Գործակալ
ԱԼԷՔՍԱՆԴՐ ԲԷՔՄԷՋ
Ի Պահնէ գրաս.

Լ. Ս. ԺԻՐՕՆՏ

ԱՊԱՀՈՎԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀՐԴԵՀԻ ԿԱՐԳԱՑԻՆ ԵՒ ԱՆԱՄՆՈՑ ԿԱՏՈՐԱՅԻ ԴԷՄ

Կաղամախի, տունկ, կարտոֆիլներ, վաճառականներ, վաճառականներ եւ այլն եւայլն, մինչեւ անգամ դիւղէ մը եւ անանց հատորածի դէմ, շտապաւոր դեղով եւ չահաւէտ պայմաններով թէ Կ. Պոլսոյ եւ թէ Թուրքիոյ դիւաւոր քաղաքաց մէջ։ Վնաս մը պատահած ժամանակ, ստորագրեալն անմեղապէս կը կատարէ ճշգրիտ եւ ազգութեամբ բոլոր յանձն առած պարտականները։

Աւելի մանրամասն տեղեկութեան համար պէտք է դիմել առ.

Ընդհանուր Գործակալ Թուրքիոյ համար
ԱԼԷՔՍԱՆԴՐ ԲԷՔՄԷՋ Ի ՊԱՀՆԷ ԳՈՒԼՈՒ